

10 Οκτωβρίου 2016
Αριθμ. Πρωτ.: 209740/37466/2016

Πληροφορίες: κ. Κωνσταντίνος Μπαρτζελιώτης
(τηλ.:2131306701)

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΟΑΕΕ/ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΟΙΚΗΤΗ
Ακαδημίας 22 106 71 Αθήνα

Θέμα: Παραβίαση νομοθεσίας οφειλόμενη στις ηλεκτρονικές εφαρμογές που χρησιμοποιούνται από τις υπηρεσίες του ΟΑΕΕ.

Σχετ. Το με ΑΠ 94390129-6-2016 /έγγραφο της Περ/κής Δ/νσης Ασφάλισης-Παροχών του Τομέα Ασφάλισης Ναυτικών και Τουριστικών Πρακτόρων.

Αξιότιμε κύριε Διοικητά,

Στο πλαίσιο εξέτασης αναφοράς συνταξιούχου του ΟΑΕΕ, ο ΣΤΠ βρέθηκε αντιμέτωπος με το επιχείρημα ότι οι προτάσεις του για την ορθή εφαρμογή της ασφαλιστικής νομοθεσίας- χωρίς να αμφισβητούνται επί της ουσίας- δεν μπορούν να υλοποιηθούν για το λόγο ότι δεν το επιτρέπει η ηλεκτρονική εφαρμογή που χρησιμοποιείται.

Ειδικότερα, στην αναφορά με κωδικό υπόθεσης 209740 που αφορά παρακράτηση από σύνταξη λόγω αχρεωστήτως καταβληθείσας παροχής, ο ΣΤΠ επεσήμανε ότι, κατά τη γενική αρχή της χρηστής διοίκησης που ισχύει και στο πεδίο της κοινωνικής ασφάλισης, η αναζήτηση των αχρεωστήτως καταβληθεισών περιοδικών παροχών από τον ασφαλιστικό οργανισμό επιβάλλεται αν το διάστημα που μεσολάβησε μεταξύ της είσπραξης και της αναζήτησης είναι μικρό, εκτός εάν αυτός που έχει εισπράξει καλόπιστα αχρεωστήτως τις περιοδικές παροχές επικαλεστεί και αποδείξει ότι η επιστροφή τους στον ασφαλιστικό οργανισμό θα επιφέρει σε βάρος του απρόβλεπτες και δυσμενείς για τη διαβίωσή του συνέπειες (πρβλ. ΣτΕ 928/2009, 153/2008, 525/2006, 827/2005). Περαιτέρω, ο ΣΤΠ είχε ήδη υποστηρίξει τη θέση ότι το ελάχιστο ποσό κάτω από το οποίο δεν θα πρέπει οι κοινωνικές παροχές να υπόκεινται σε συμψηφισμό (αντίστοιχα με το όριο του ακατασχέτου μισθών, συντάξεων και άλλων παροχών εις χείρας τρίτου κατά τον ΚΕΔΕ), εάν δεν ορισθεί στο ίδιο ύψος με αυτό που ισχύει σήμερα για τα χρέη προς το Δημόσιο, δεν μπορεί να προσδιορισθεί πάντως σε επίπεδα κατώτερα του ορίου της φτώχειας¹, όπως αυτό προσδιορίζεται από την Eurostat για την Ελλάδα με τα τελευταία στοιχεία), καθώς ο συμψηφισμός δεν μπορεί να οδηγήσει στην οικονομική εξαθλίωση τον οφειλέτη².

Με βάση τις παραπάνω σκέψεις, ο ΣΤΠ υπενθύμισε ότι η διάταξη του άρθρου 35 § 3 του ΠΔ 258/2005 θέτει μόνο ως ανώτατο όριο συμψηφισμού το ¼ της σύνταξης, επιτρέποντας έτσι τον συμψηφισμό και σε περισσότερες και χαμηλότερες δόσεις³.

¹ Το κατώφλι της φτώχειας ορίζεται ως το εισόδημα που αντιστοιχεί στο 60% του εθνικού διάμεσου (του εισοδήματος που βρίσκεται στο μέσο της κατανομής) ισοδύναμου διαθέσιμου εισοδήματος.

² Έγγραφο ΣΤΠ με ΑΠ 151191/30134/2012 με ημερομηνία 29 Αυγούστου 2012, όπου και αναλυτικότερη επισκόπηση της σχετικής νομολογίας

³ «[...] Ο συμψηφισμός απαιτήσεων του Ταμείου με τη σύνταξη ενεργείται σε δόσεις, που ορίζονται με απόφαση της αρμόδιας Υπηρεσίας και μέχρι του ¼ του ποσού της σύνταξης».

Απαντώντας στα ανωτέρω με το ως άνω σχετικό, η Περ/κή Δ/νση Ασφάλισης και Παροχών του ΤΑΝΠΥ ανέφερε ότι «Στην εφαρμογή που χρησιμοποιούμε για καταβολή των συντάξεων, όλες οι κρατήσεις για αχρεωστήτως εισπραχθείσες συντάξεις είναι ποσοστιαίες και παρακρατούνται ακριβώς πάνω στο 1/4 του ακαθάριστου ποσού της σύνταξης και για τον λόγο αυτό δεν δύναται να παρακρατηθεί ποσό και όχι ποσοστό.»

Ο ΣΤΠ επομένως βρίσκεται στην ανάγκη να υπενθυμίσει ότι οι ηλεκτρονικές εφαρμογές που χρησιμοποιούνται από τις δημόσιες υπηρεσίες αποτελούν μεν εργαλεία για την αποτελεσματικότερη άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, δεν μπορούν ωστόσο να τις προσδιορίζουν, καθώς οι τελευταίες προκύπτουν με βάση την αρχή της νομιμότητας από τις πηγές του δικαίου που αναγνωρίζει η νομική επιστήμη. Το ΣτΕ χρειάστηκε επίσης να επιβεβαιώσει τη θέση αυτή, αποφαινόμενο σε φορολογική υπόθεση ότι «δεν ασκούν επιρροή - υπό την έννοια ότι δεν συνεπάγονται υποχρέωση υποβολής κοινής δήλωσης - περιορισμοί τυχόν ανακύπτοντες από τις τεχνικές ρυθμίσεις και δυνατότητες του συστήματος της κατά την παρ. 1 του ίδιου άρθρου 67 ηλεκτρονικής υποβολής των δηλώσεων φόρου εισοδήματος (μη πρόβλεψη στο εν λόγω σύστημα της δυνατότητας υποβολής δήλωσης από τον ένα μόνο σύζυγο, όταν ο άλλος δεν είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδας), διότι το σύστημα αυτό θα πρέπει αντιθέτως να προσαρμόζεται στους κανόνες της φορολογικής νομοθεσίας και να εξυπηρετεί τις ανάγκες της ορθής εφαρμογής της και όχι η εφαρμογή της φορολογικής νομοθεσίας να προσαρμόζεται στις δυνατότητες του συστήματος.» (ΣτΕ 1445/2016 τμ. Β', σκέψη 8).

Για τους λόγους αυτούς, παρακαλούμε όπως ο Οργανισμός σας προβεί σε όλες τις αναγκαίες προσαρμογές των ηλεκτρονικών εφαρμογών που χρησιμοποιεί ώστε οι τελευταίες να λειτουργούν κατά τρόπο συμβατό με την ισχύουσα νομοθεσία, κρατώντας ενήμερο και τον ΣΤΠ για τις ενέργειές του. Εννοείται πως παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε διευκρίνηση τυχόν χρειαστείτε.

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων για τη συνεργασία σας.

Με εκτίμηση

Χρήστος Α. Ιωάννου
Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη

Κοινοποίηση:

Κ. Χ. Γ.